

[Ritt Bjerregaard.]

Interviewet var meget opsigtsvækkende. Det var en højtstående embedsmand, folkeskolens øverste, der udtalte sig på en måde, der kun kunne opfattes som politisk. Enighed eller uenighed i de fremsatte synspunkter er i denne sammenhæng ganske ligegyldig. Det drejer sig alene om, at hr. Baunsbak-Jensen udtalte sig på en sådan måde, at han dels blev inddraget i den løbende politiske debat, dels i dag bliver involveret i Folketingets debat uden selv at kunne tage ordet. Han må på trods af navns nævnelse og på trods af fadderskab til debatten blive på sin stol i logen.

Det er i den forbindelse en ringe trøst, at ministeren er enig med undervisningsdirektøren. Enigheden blev etableret efter udtalelserne og har ikke betydet, at debatten har drejet sig om ministerens udtalelser, men fortsat om embedsmandens.

Situationen er så meget mere beklagelig, som undervisningsdirektøren for folkeskolen netop er sat som vogter af alsidigheden og den ikke-politiserende undervisning i skolen. Hr. Baunsbak-Jensen har med sine udtalelser svækket stillingens autoritet, og det er derfor glædeligt, at undervisningsministeriet som sådant ikke har deltaget i debatten. Det giver socialdemokratiet håb om, at det trygge forhold mellem skole og ministerium kan opretholdes.

I øvrigt ønsker socialdemokratiet at understrege, at hvis ministeren opfatter problemet om en marxistisk indoktrinering som et alvorligt spørgsmål, så burde ministeren selv have rejst det — og ikke gennem aviserne, men selvfølgelig gennem en drøftelse med f. eks. Danmarks Lærerforening og Skole og Samfund.

Lad mig til indledning rejse et problem, som ligger i udkanten af emnet, men som alligevel adskillige gange er draget frem. Det drejer sig om undervisningsmaterialernes ensidighed. Jeg skal ikke her trætte med de utallige eksempler, der er trukket frem både af SID og Dansk Kvindesamfund for slet ikke at tale om Göran Palms grundige

analyser. Jeg skal i stedet holde mig til de muligheder, ministeren har for at få undersøgt disse ting.

Folketinget vedtog i 1973 loven om en landscentral for undervisningsmidler. Den forudgående debat havde især drejet sig om § 12, nr. 2, dvs. nedsættelse af et analyseudvalg med følgende kommissorium:

„ — at udtale sig om, hvorvidt de lærebøger og andre undervisningsmaterialer, der anvendes i folkeskolen, indeholder fremstillinger, som er udtryk for en ensidig og forelådet opfattelse, eller som på anden måde er egnet til at give eleverne et fortegnet billede af væsentlige samfundsforhold, såvel historiske som nutidige. Udvalget skal i denne forbindelse særlig hæfte sig ved, om sådanne beskrivelser og vurderinger medvirker til at fastholde traditionelle livsholdninger og adfærdsmønstre i strid med en i øvrigt ønskelig udvikling i samfundet.

Det må være naturligt at lade centralen distribuere sådanne udtalelser, som i øvrigt alene bør stå for udvalgets regning. Udvalget bør have en selvstændig status i forhold til undervisningsministeriet, og dets „anmeldervirksomhed“ bør alene have til formål at stimulere skolenævnenes interesse for undervisningsmateriale spørgsmål.“

Ved behandlingen i udvalget, som det fremgår af betænkningen, lovede daværende undervisningsminister Knud Heinesen at orientere udvalget om det endelige kommissorium, ligesom det understregedes, at udvalget nedsættes på ministerens ansvar. Socialdemokratiet ser gerne, at ministeren udnytter denne mulighed. Vi finder det vigtigt ikke at bygge på løse og vage formodninger om det eksisterende undervisningsmateriale, men at få det gennemanalyseret og ad den vej hjælpe arbejdet i skolenævnene, og vi vil gerne her i dag helt konkret vide, hvilke planer ministeren har. Vi mener ikke, at undervisningsmateriale i sig selv kan være indoktrinering, hverken reklamer for olieskaberne eller den nok så omtalte historiebog. Det afhænger alene af, hvordan de bruges. En meget ensidig bog vil netop være